

Projekat Živeti zajedno

Opšti podaci o nastavnoj jedinici	
Predmet	Čas odeljenjske zajednice
Naziv nastavne jedinice	Od diskriminacije do nasilja, kako to da sprečimo
Razred	Svi razredi srednje škole
Autor nastavne jedinice	Aleksandra Jovankin
Škola	Poljoprivredno-hemijska škola "Dr Đorđe Radić", Kraljevo
Tip časa	Obrada
Nastavne metode	Interaktivna metoda sa decom
Oblici rada	Radioničarski oblik rada
Ciljevi (ukratko navesti ciljeve koji se žele postići navedenim aktivnostima)	<ul style="list-style-type: none"> -Definisanje nasilja -Osveščivanje razloga i uzroka za nasilje - Definisanje nastajanja predrasuda, stereotipa i puta koji dovodi do nasilja - Kreiranje interventnih i preventivnih aktivnosti kod mladih u borbi protiv nasilja
Ishodi (taksativno navesti kakve ishode očekujemo posle navedenih aktivnosti, tj. šta će učenicisvojiti/razumeti/osvestiti/uraditi posle aktivnosti)	<p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pokušati da definišu nasilje i saznati kako se ono najčešće definiše -definisati razloge i uzroke koji po njima dovode do nasilja, naročito među mladima -upoznati se sa načinom nastanka predrasuda, stereotipa i veoma lakog puta koji dovodi i do nasilja -kreirati rešenja za interventne i preventivne aktivnosti za mlade u borbi protiv nasilja
Tok časa (navesti scenario nastavne jedinice, tj. uvodne, centralne i završne aktivnosti. Odrediti i orijentacioni vremenski okvir za aktivnosti – navesti trajanje aktivnosti u minutima)	<p>Uvodna aktivnost (5 min):</p> <p>U uvodnom delu časa razgovaramo sa učenicima na temu nasilja: Šta oni smatraju pod nasiljem? Kako bi ga definisali? Pokušajte definicija nasilja koristimo da bi učenike upoznali sa najčešće korišćenom definicijom: "Nasilje je svaki oblik jedanput učinjenog ili ponovljenog verbalnog ili neverbalnog ponašanja koje ima za posledicu stvarno ili potencijalno ugrožavanje zdravlja, razvoja i dostojanstva osobe." (Ovu definiciju možemo pripremiti kroz power point prezentaciju, na papiru ili zapisivati na flip čartu.)</p> <p>"Šta mislite o ovoj definiciji, da li je tačna, precizna, da li opisuje sve moguće oblike nasilja?"</p>

Središnja aktivnost (35 min):

”Šta mislite, kako dolazi do nasilja, šta sve može biti razlog za nasilje? Ispišite sve razloge zbog kojih nasilje nastaje na stikere, svaka stavka na jedan stiker.”

Učenici zapisuju, lepe na tablu svoje odgovore. Nastavnik ili neko od učenika isčitava sve odgovore. Očekujemo da će među odgovorima da se pojave predrasudi i stereotipi, ili neki odgovor koji može da se podvede pod tim. Ako ne postoji, dodati ga.

” Videli smo šta ste sve prepoznali kao razloge za sukobe koji dovode do nasilja. Bitno je da znate da ne uvažavanje razlika koje su uvek prisutne među ljudima (jer ne postoje dve identične osobe) dovodi veoma lako do predrasuda i stereotipa. ” (Napisati definicije stereotipa i predrasuda, spremljenih kroz power point prezentaciju, na papiru ili zapisivati na flip čartu. Korisno bi bilo napraviti jednostavan crtež torza (u prilogu) sa elementima koji objašnjavaju put od stavova, stereotipa, diskriminacije do nasilja.)

”Stereotipno posmatranje lako dovodi do diskriminacije pojedinaca i grupa, što uvodi element i sferu osećanja, koju mnogo teže kontrolišemo (slika srca). Kada preduzimamo akciju na osnovu diskriminacije i stereotipa, onda se već radi o nasilju (slika ruke na plakatu). Npr. izjava da su svi Romi neradnici i lenji predstavlja klasičan stereotip, generalizaciju koja se odnosi na određenu grupaciju i ovakvo zaključivanje je na nivou razmišljanja, glave (pokazati na glavu na shemi). Ovaj stereotip se lako pretvara u predrasude, koje već uključuju emocije (na shemi srce), npr. ”Ne dopada mi se njihova lenjost, ne želim da radim sa takvom osobom”. Predrasude tada veoma lako skliznu u akciju, diskriminaciju i nasilje: ” Zato ga nećemo zaposliti u našem kolektivu” bila bi izjava koja sprovodi diskriminatorsku akciju, tj. nasilje. (slika ruke).

Kako je stvaranje i formiranje stereotipa veoma olako i automatsko, odvikavanje i razbijanje predrasuda je složen i dugotrajan, aktivan proces. Promena na nivou stavova, onoga što mislimo (slika glave) je najsloženija. Ali ono što ne smemo da dozvolimo je da ono šta mislimo i ako jeste predrasuda- nikad ne pređe u akciju i dovede do nasilja. ”

Preventivne i interventne aktivnosti:

”Kada razmišljamo o prevenciji nasilja, često se oslanjamo na rešenja koja bi trebalo da preduzme država, opština, grad, škola. Hajde da razmislimo šta svako od nas, mladih, može da učini da do nasilja ne dođe. Podelićemo se u četiri grupe, dve grupe će imati zadatak da napišu ideje za tzv. Interventne aktivnosti - šta možemo uraditi ako do nasilja dođe, da ga smanjimo, učinimo situaciju bezbednijom i sl.

	<p>Druge dve grupe imaju zadatak da napišu što više ideja za tzv. preventivne aktivnosti- šta sve mladi mogu da učine da do nasilja ne dođe.</p> <p>Završna aktivnost (5 min): Izveštavanje grupa</p>
<p>Elementi interkulturalnosti u nastavnoj jedinici (detaljno navesti šta su sve elementi koji ukazuju na različitost i uvažavanje različitosti u određenoj nastavnoj jedinici, na koje sve načine nastavna jedinica podstiče učenike da razmišljaju o različitostima i da se decentriraju iz svoje tačke gledišta)</p>	<p>Kako su stereotipi krute predstave koje imamo o grupama ili pojedincima i dešavaju se na nivou mišljenja, kognitivnom nivou, predrasude se oslanjaju na ovako iskrivljene stavove i unose afektivnu komponentu, osećanja koja veoma lako dovode do preduzimanja akcije, tj. do nasilja (konativna, voljna komponenta). Za prevenciju nasilja bitno je da učenici shvate ovaj put koji se dešava često automatski i brzo, da razmisle o načinima kanalisanja emocija koje ih dovode do želje za nasiljem. Najbolja promena bi bila na nivou konativne komponente stava, tj. mišljenja i razbijanja predrasuda i stereotipa. Ali ako i imamo iskrivljene stavove bitno je da nikad ne preduzimamo akciju u skladu sa predrasudama jer će uvek doći do nasilja.</p>
<p>Materijal (taksativno navesti materijale koji se koriste za realizaciju nastavne jedinice, a primerak svakog materijala dostaviti u prilogu).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Stikeri - Flip čart ili tabla - Nastavnici mogu sve da zapisuju na tabli, na flip čartu, da lepe definicije ili da spremne power point prezentaciju